

**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

Doamnei Olga BORDEIANU
Director general IP Compania „Teleradio-Moldova”

**Membrilor Consiliului de Supraveghere al
furnizorului public național de servicii media,
Compania „Teleradio-Moldova”**

Membrilor Consiliului Audiovizualului

Doamnei Tatiana PUIU,
Freedom House Moldova

Doamnei Corina CEPOI,
Internews Moldova

Domnului Petru MACOVEI,
Asociația Presei Independente

Doamnei Nadine GOGU,
Centrul pentru Jurnalism Independent

AO „Juriștii pentru Drepturile Omului”

Partidul Politic „PRO MOLDOVA”, prin prezenta, atrage atenția dvs. asupra încălcărilor intenționate și flagrante ale prevederilor Constituției Republicii Moldova și ale Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, comise de către furnizorul public național de servicii media - Compania „Teleradio-Moldova”. Compania în cauză, deși este obligată să respecte principiul pluralismului audiovizual, favorizează partidele de la guvernare să-și promoveze agenda politică

și restricționează accesul partidelor politice de opoziție să-și prezinte ideile în cadrul emisiunilor audiovizuale, încălcând de asemenea dreptul la replică.

În corespundere cu art. 32 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, „oricărui cetățean îi este garantată libertatea gândirii, a opiniei, precum și libertatea exprimării în public prin cuvânt, imagine sau prin alt mijloc posibil.”.

Acest drept fundamental este unul dintre principalii piloni ai unei democrații veritabile, de aceea, legiuitorul, implementând cele mai bune practici internaționale, a obligat orice furnizor de servicii media să respecte și să protejeze dreptul în cauză. În același timp, conștientizând importanța dreptului la libera exprimare, legiuitorul a obligat furnizorii publici naționali de servicii media, care sunt finanțați din banii publici, să asigure prezentarea echilibrată a reprezentanților puterii și ai opoziției în serviciile pe care le prestează.

Compania „Teleradio-Moldova”, în calitate de furnizor public național de servicii media, în corespundere cu art. 31 din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, trebuie să se afle în serviciul publicului, funcționând din contribuția publicului, și trebuie să realizeze în practică mai multe principii, dintre care și promovarea pluralismului audiovizual, informarea **corectă, obiectivă, complexă și imparțială** prin programe audiovizuale inovatoare și variate, **care respectă standardele etice și de înaltă calitate, promovarea dezbaterilor publice pluraliste** și încurajarea unei participări democratice largi a publicului.

În aceeași ordine de idei, art. 35 lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, dispune că una dintre atribuțiile Companiei „Teleradio-Moldova” este să furnizeze programe audiovizuale, inclusiv de știri, despre realitățile din țară și din lume, **menite să asigure informarea exactă, imparțială, obiectivă a publicului, respectând echilibrul politic**, egalitatea de gen, libertatea de exprimare, de creație și de conștiință. Mai mult decât atât, Compania „Teleradio-Moldova” trebuie să respecte în activitatea sa și principiile generale aplicabile pentru toți furnizorii de servicii media, și anume: principiul asigurării informării corecte, principiul dreptului la replică, reglementate la art. 13, 14 din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova. La alin. (7) din art. 13 se dispune expres: „Prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție

se asigură, de regulă, în cadrul aceluiași program audiovizual, iar în mod excepțional, în programele următoare. În cazul în care cei solicitați refuză să participe sau să își exprime punctul de vedere, acest lucru trebuie menționat în cadrul programului audiovizual.”, în timp ce art. 14 alin. (1) dispune: „Persoana fizică sau juridică, care se consideră lezată în drepturile sale în urma difuzării unor programe audiovizuale sau în urma prezentării altor elemente ale serviciilor media audiovizuale, are dreptul la replică în conformitate cu Legea nr. 64/2010 cu privire la libertatea de exprimare.”.

Relevând normele legale generale și speciale pe care Compania „Teleradio-Moldova” trebuie să le respecte, atragem atenția asupra faptului că aceasta încalcă regulat, intenționat și fără nicio justificare, toate prevederile sus-menționate.

În această ordine de idei, atragem atenția dumneavoastră că Compania „Teleradio-Moldova” intenționat și sistematic nu oferă partidelor parlamentare de opoziție, în special partidului politic „PRO MOLDOVA”, timp de emisie egal cu cel al partidelor de la putere și/sau exponenților acestora.

Furnizorul în cauză a refuzat, pe parcursul unei perioade îndelungate, să ofere posibilitate reprezentanților partidului „PRO MOLDOVA” să-și prezinte viziunile asupra evenimentelor politice în cadrul studiourilor companiei, oferind timp de eter doar pentru intervenții live pe o scurtă perioadă, în timp ce reprezentanții altor formațiuni politice și exponenții acestora erau permanent prezenți în studiouri și participau la emisiuni în întregime. În această ordine de idei, menționăm doar câteva astfel de exemple: de la începutul anului 2020, președintele Igor Dodon a participat la cel puțin 4 emisiuni integrale „Moldova în direct” (04 februarie, 25 martie, 24 aprilie, 09 iunie). La aceeași emisiune, prim-ministrul Ion Chicu a fost invitat de 4 ori (21 ianuarie, 31 martie, 21 aprilie, 14 mai), precum și Pavel Filip, președinte PDM, de cel puțin 2 ori (06 februarie, 11 iunie). În emisiuni, invitații respectivi au adus acuzații la adresa liderului PRO MOLDOVA, Andrian Candu, precum și altor deputați din Grupul nostru parlamentar, cărora reprezentanții „Teleradio-Moldova” nu le-au oferit dreptul la replică.

În același context, „Teleradio-Moldova” a ignorat majoritatea inițiativelor politice „PRO MOLDOVA”, inclusiv inițiativele privind măsuri sociale

și economice, care vin să amelioreze starea socială a populației și, respectiv, nu au informat publicul larg despre acestea, *inter alia* nu au informat publicul larg nici despre moțiunea simplă pe politici în sănătate promovate de Guvernul Chicu, care a fost examinată în plenul parlamentului la 09 iulie 2020. Menționăm că, la emisiunea „Moldova în direct” din ziua respectivă, în ciuda faptului că moțiunea a fost înaintată de Grupul parlamentar „PRO MOLDOVA” și a faptului că subiectul administrării crizei pandemice și a interesului sporit al societății în legătură cu acest subiect, nu a fost invitat niciun reprezentant al partidului „PRO MOLDOVA”. Prin refuzul de a informa publicul larg despre inițiativele și acțiunile partidului „PRO MOLDOVA” și prin refuzul de a organiza dezbateri publice asupra chestiunilor de interes public evidențiate de către acesta, Compania „Teleradio-Moldova”, *de facto*, informează incorect, subiectiv cetățenii Republicii Moldova și efectuează partizanat în favoarea partidelor politice de la putere, fapt ce contravine tuturor principiilor de bază statuate în Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, precum și încalcă flagrant principiul libertății de exprimare consfințit în Constituția Republicii Moldova.

În lumina celor expuse *supra*, partidul politic „PRO MOLDOVA” solicită să puneți capăt încălcarea prevederilor legale, oferind reprezentanților „PRO MOLDOVA” condiții egale cu cele pentru reprezentanții partidelor de la guvernare de a-și prezenta și apăra ideile în cadrul emisiunilor audiovizuale, invitând reprezentanții „PRO MOLDOVA” în platourile emisiunilor, oferind timp de emisie și dreptul la replică în corespundere cu prevederile legii. Ținând cont de prevederile legale, rolul dvs. ca instituție publică este să serviți publicul și libertatea de exprimare, nu să deveniți portavocea partidelor de guvernare, prin cenzurarea punctelor de vedere și activităților partidelor de opoziție. Așteptăm să reveniți urgent la respectarea Constituției și a legilor și să contribuiți la consolidarea, nu la slăbirea democrației din Republica Moldova.

Cu respect,

Andrian CANDU,
Președinte, Grupul parlamentar „PRO MOLDOVA”